

DE NORD A SUD

L'Elegia de Vinaròs d'Andreu Subirats

Encara em ressona el “Visca Catalunya Lliure!” que va cridar el poeta tortosí Andreu Subirats, al local de L'Original, de Barcelona, al final de la lectura d'alguns poemes del seu últim llibre *Cendres a Estós* (LaBreu Edicions, setembre 2017), llegits el vespre del 20 de setembre, quan milers de ciutadans (jo entre ells) ocupaven llargament, i durant el tot el dia, la cruïlla de Rambla de Catalunya amb Gran Via, indignats per

l'entrada de la Guàrdia Civil a la Conselleria d'Economia i a d'altres institucions de la Generalitat.

En fi, tot el que hem viscut aquests dies. Deu jornades després, el 30 de setembre, Andreu Subirats i la tropa editorial que va publicant els seus textos poètics (Ester Andorrà, Marc Romera, Ignasi Pàmies i Clara Font) es presentaven al Forn de la Canonja, de Tortosa -aquest bell indret medieval i catedralici, un combinat de gastrono-

mia, art, debat polític i literatura que ha posat en marxa la família d'Agustí Forner, incansable dialèctic de l'escudella socialmarxista d'aquest terreny-, es presentaven, deia, per continuar parlant de versos, i escoltar-los, sota el silenci sagrat de les arcades eclesiàstiques.

Després dels dies de tricorns i cops de porra (i dels que havien d'arribar l'1 d'Octubre), era d'agrair aquest moment poètic, talment un refugi -com

els combatents en clandestinitat de tots els temps- per a continuar fent sentir la veu indomable de la humana catalanitat que no vol ser més ni silenciosa ni silenciada.

Allí vaig tornar a veure el Subirats lligat ja per sempre a la radicalitat de l'oralitat poètica: la veu, el gest, la presència i els continguts, resumint l'expressió i l'experiència, també de tots els temps. Dels savis grecs, perses i àrabs al rus Evtuixenko (que morí fa poc), que em recordaven, en els nostres dominis, el Gran Recital de Poesia del Price, el 1970, quan tota la plana major catalana es posà dempeus contra els anul·ladors de la nostra cultura. ¿Com oblidar la figura de Pere Quart recitant les seves Corrandes d'Exili?

Puc dir el mateix sentint recitar els poemes de *Cendres a Estós*, destinats a posar en relleu la doble cara de la vida, a partir de l'amistat i de la pèrdua de l'amic, en aquest cas Felipe Osanz Sanz (Vinaròs, 1968-2012), a qui Subirats dedica una Elegia -extensa, però no infinita- que, senzillament, em sembla una obra mestra per la mètrica, el lèxic, la modernitat del contingut moral i pel desafiament a l'encaramament i hipocresia de les ideologies i comportaments culturals dominants.

En aquests versos de l'Elegia -on es barregen els records dels viatges, llunyans i pròxims, amb les ànsies infinites de viure i els seus límits- so-

Xavier Garcia
escriptor

bresurten tots els valors humans que ens han configurat al llarg dels temps, dels clàssics als actuals, amb tots els vaivens d'unes ànimes joves llaurades per la cultura i la bellesa del món i que, després dels dies “de vi i de roses”, constaten que “Mos cal sentir l'infinit per a saber que tenim límits”. Elegia feta de cultura històrica i vivències personals, de ganes de ser present al món i també de denúncia i de ràbia en veure com el que s'havia viscut bellament -arriscadament, però amb consciència dels límits- esdevé, en la solitud de la pèrdua de l'amic i en la devastació ecològica de la realitat de la naturalesa i de les ciutats, una realitat amorfa, anodina, vulgar, homogenia i repetitiva, amb “horts vora el mar transmutats per ciment de falsa esperança”.

Memorable Andreu Subirats, prop dels seus 50 anys, el nostre François Villon vora l'Ebre i endins del Mataranya, on torna sovint des de la Barcelona laboral, on exerceix de professor de Llengua i Literatura Catalanes als instituts i a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès, on tradueix i on recita versos per incitar a descobrir les fondàries de la vida.

A Tortosa de tapes

Cambra de Comerç de Tortosa

Milers de Tapes Gràcies

Estrella Damm